

Waardevol Tiel

WERKGROEP VOOR CULTUURHISTORIE EN LEEFOMGEVING
UITGAVE APRIL 2023 NO. 4

WAARDEVOL TIEL
voortzetting van
Milieuwerkgroep Tiel

www.waardevoltiel.nl

Voorzitter:
Arnoud Reijnen

Secretaris:
Nancy Hageman
Simon Vestdijkstraat 19
4003 DX Tiel
[miss_nancyhageman@
hotmail.com](mailto:miss_nancyhageman@hotmail.com)
06-55121210

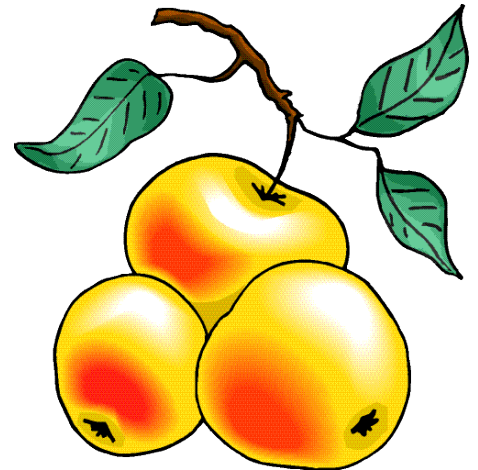
Penningmeester:
Ronald van Lith
Wadenoyenlaan 279
4006 AD Tiel
rhvanlith@gmail.com
contributies/donaties
ING betaalrekening:
NL17INGB0003386081
t.n.v.

“WAARDEVOL TIEL”
werkgr cultuurhistorie/leef-
omg. te Tiel
BIC : INGBNL2A

Info en contact:
waardevoltiel@gmail.com

Wadenoyse Zorgen

Ik ging naar de kerk in Wadenoyen, niet uit overwegingen van devotie, maar om een bijeenkomst van veront-ruste dorpsbewoners bij te wonen. Dat ging over de vijf mogelijke tracés voor de westelijke ontsluitingsweg van Passewaay. Daar was in opdracht van de gemeente Tiel onderzoek naar gedaan door een gespecialiseerd ingenieursbureau. Dat onderzoek wees uit dat één tracé verkeerstechnisch mindere effectief was, twee andere routes natuur en landschapswaarden erg zouden aantasten, een vierde mogelijkheid onbetaalbaar kostbaar zou worden en de vijfde het dorp radicaal door midden zou snijden. Welke route het moest gaan worden wist nog niemand en was ook nog niet bepaald door de gemeenteraad. Maar wellicht daardoor was de onrust onder de bewoners van Wadenoyen groot. Reden voor hen om massaal bijeen te komen in het gebouw dat sinds eeuwen voor hen tot vertroosting was, de kerk. Daar wilden zij een bewonersoverleg houden en hadden daarvoor tevens als toehoorders de fractieleiders van gemeentelijke politieke partijen uitgenodigd. Ikzelf had geen uitnodiging gehad, woonde niet in Wadenoyen en was geen fractieleider. Niettemin ging de kwestie mij zeer aan. Ik had dan ook niet minder dan drie petten op: die van bewoner van de juist aan de Drumptse kant van het Inundatiekanaal gelegen Lingeweg, die van vertegenwoordigend lid van Waardevol Tiel, alsmede de pet van bestuurslid van een plaatselijke politieke partij. En alle drie die petten wilden graag weten wat de Wadenoyse gemeentegenoten in petto hadden. Hadden zij een strak plan waar iedereen zich achter schaarde? Of waren zij intern zo verdeeld dat er een Poolse Landdag op het program-

ma stond? Maar het werd geen van beide: men uitte vooral veel backyard bezorgdheden, die overigens te begrijpen zijn, en klachten. Terechte klachten over sluijverkeer op Lingedijk en Bommelweg, en te hard rijden op de Lingedijk. En ontorechte klachten over de stad die zich weinig aan het dorp gelegen zou laten liggen en het dorp onvoldoende gekend had in de plannen. Waartoe evenwel toch tal van openbare bijeenkomsten waren opgetuigd. Klachten dat er onvoldoende was gedaan aan snelheidsbeperkingen, terwijl destijds te hoop werd gelopen tegen de aanleg van verkeersdrempels. Maar er werd toch ook gepleit voor routes wel of niet. Bijvoorbeeld voor het opwaarderen van de Provincialeweg, zijnde tracé 1, wat jaren geleden ook het idee van Waardevol Tiel was, maar waarmee de klacht over sluijverkeer niet opgelost wordt. Ook waren er enkele sprekers die nog eens wezen op de door Wadenoyers aangedragen routes, de tracé's 4 en 5, die weliswaar door het stiltegebied van de Steendert zouden voeren, maar logischer aftakken in het midden van het nog aan te leggen deel van de Passewaaijse rondweg, ook een goede route naar de A15 voor Ophemert kon zijn en met een ruime boog om de Bommelweg voerde. Dus Wadenojen niet doormidden zouden snijden. Maar in een brief van het organisatiecomité aan de wethouder, waarin verslag wordt gedaan middels een samenvatting van alle sprekers, wordt daar feitelijk van afgestapt en min of meer om een geheel nieuw plan gevraagd, waarin kool en geit geen blad of haar gekrenkt zullen worden. En Waardevol Tiel, wat vindt die er nu van? Ja, wij waren voor het tracé vlak langs de zuidzijde van de spoorbaan, tracé 3, maar concluderen dat zulks onbetaalbaar blijkt te zijn. Een aanpassing van tracé 3 zou de kosten misschien voldoende omlaag kunnen brengen. Maar of dat het wordt is de vraag. In ieder geval verwachten wij niet dat onze geit en onze kool er zonder haar- of bladverlies van af zullen komen.

Ton

Notulen van de vergadering op donderdag 16 maart 2023.

Aanwezig: Jan, Willem, Bert, Ronald, John, Ton en Peter (notulen). Afwezig: Arnoud

Opening.

Ton opent de vergadering.

Notulen.

De notulen van 23 februari worden goedgekeurd met twee opmerkingen: Jodenstraat 3 moet zijn Jodenstraat 13 en voor de website is geen nieuw programma nodig, maar een nieuwe licentie.

Mededelingen.

Voor de cursus Tielologie hebben zich circa 16 belangstellenden aangemeld.

In de oude HBS aan de Heiligestraat worden vluchtelingen uit de Oekraïne gehuisvest. Is het mogelijk hun een eendagscursus Tielologie te geven? Samenwerken met het Regionaal Archief? Bert en Ton zullen dit idee verder uitdiepen.

Vaststellen extra agendapunten.

Bespreking staat van onderhoud van verschillende monumentale panden.

Afspraken en actiepunten.

Zonnepark op Wetroterrein: ProTielraadslid Peter Elfrink overlegt met wethouder Spil. **Website:** Bedoeling is deze te koppelen aan het communicatieplan. Dit bespreken als Arnoud aanwezig is. Verder in het communicatieplan bij punt 6 toevoegen: Bond Heemschut en Menno van Coehoorn.

Nije Damme: Het gebaggerde slib is afgevoerd en het terrein is netjes achtergelaten.

Jodenstraat 13: Peter heeft namens Waardevol Tiel een brief geschreven over het illegaal verbouwen van dit gemeentelijke monument. WT heeft om handhaving gevraagd.

Tielologie: De cursus is van start en Waardevol Tiel participeert. De boekjes zijn rond.

Symposium: De Erfgoedcommissie van de Oudheidkamer werkt aan het Erfgoedssymposium. Peter heeft op 28 feb. een inleidend praatje gehouden. Jan adviseert de commissie.

Kraan Oliemolenwal: Liander heeft toestemming gegeven voor plaatsing van een kraan-impressie. Het grondstuk meet nabij 3 x 3.50 meter. Jan heeft de werktekening gemaakt. Overleg kan plaatsvinden met kunstenaar Cor Litjens. De veiligheid is een aandachtspunt.

Ezelsruggen: Bert heeft overlegd met het Waterschap. Het gaat moeizaam; hij wordt van de ene medewerker naar de andere gestuurd. De woordvoerder van het Waterschap stelt dat de ezelsruggen niet zijn opgenomen in de uitwerking van de nieuwe coupure bij de Waterpoort. Ook zou er overleg geweest zijn met de monumentencommissie van de gemeente Tiel. We bekijken de tekeningen en concluderen dat in de nieuwe coupure maar één sleuf voor hoogwaterbalken komt. Vreemd; in de huidige coupure en overal elders zitten er twee. Immers bij hoogwater plaatst men een dubbele rij balken, waartussen paardenmest komt. We vragen ons af of de coupure een monument is. Bert zoekt dit uit.

Werkkelders: De eigenaar van de kelder is bekend. Verder is er een slapende VVE. Bert zal ter zake informeren bij Ilse Schuuring.

Monument roeiers: Ton en John hebben geschikte locaties bekeken. Er loopt een afspraak met de wijkregisseur om de locaties door te nemen.

Veilinggebouw: Er komt een laatste mogelijkheid om het veilingterrein en de voormalige metaalwarenfabriek Metawa te bekijken. Peter zal namens WT de dag bezoeken.

Contributies: Penningmeester Ronald zal beginnen met het innen van de contributies.

Extra agendapunt. Anderhalf jaar geleden heeft de Rijksdienst Cultureel Erfgoed (RCE) de gemeente vragen gesteld over het pand Spiering in de Sint Walburgstraat en het oude weeshuis aan het Hoogeinde. In de restauraties van deze monumenten zit geen schot. Bert informeert bij de gemeente, de stadsbouwmeester en eventueel bij de RCE. In het pand Weerstraat 36, de oude winkel van Schuil, komen appartementen. Op zich wordt de gevel volgens ons 'netter'. Het voormalige café Tolhuisstraat 41-43 is beneden dichtgetimmerd. Wat gaat er met dit pand gebeuren? Het heeft aardige architectonische details.

Wat verder ter tafel komt en rondvraag.

Ronald: De Oudheidkamer is van plan een stadsgilde te formeren om rondleidingen door de stad te kunnen geven. Moet Waardevol Tiel participeren?

Peter: Waardevol Tiel houdt zich ook bezig met het milieu. In dit kader de vraag: hoe gaat het met de Streekerij in Wadenoijen? En op De Eng, waar de kwestie Augustinus speelt? Dit laatste blijkt een slepende kwestie te zijn.

Jan: Langs de A15 worden huidige windmolens afgebroken en vervangen door nieuwe, die echter veel hoger zijn. Wat zijn de consequenties voor milieu, landschap en bewoners?

Actiepunten.

Jodenstraat 13: Peter.

Tielologie: Ton, Jan, Peter.

Tielologie voor Oekraïners: Bert, Ton.

Zonnepark Wetroterrein: Ton.

Communicatieplan: John, Arnoud.

Website: John.

Erfgoed Symposium: Jan.

Kraan Oliemolenwal: Jan, Peter.

Ezelsruggen: Bert.

Werfkelders: Bert.

Monument roeiers: Ton, John.

Veilinggebouw: Peter.

Contributie: Ronald.

Staat diverse monumenten: Bert.

Café Tolhuisstraat: Bert.

Stadsgilde: allen.

Volgende vergadering:

donderdag 20 april 2023

Aanvang 19.30 uur

Plaats: Kerkstraat 32

Komende vergaderingen in 2023.

donderdag 25 mei

donderdag 15 juni

donderdag 20 juli

donderdag 21 september

donderdag 19 oktober

donderdag 16 november

donderdag 21 december

Agenda voor 20 april 2023

Opening

Notulen van 16 maart 2023.

Mededelingen en stukken.

Vaststellen extra agendapunten.

Afspraken en actiepunten.

Wat verder ter tafel komt en rondvraag.

Sluiting.